

2022-06-30
S2022/03175 (delvis)

Socialdepartementet

Läkemedelsverket
Box 26
751 05 Uppsala

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att påbörja ett långsiktigt arbete med att skyndsamt stärka öppenvårdsapotekens beredskap gällande utlämning av läkemedel från apotek

Regeringens beslut

Regeringen ger Läkemedelsverket och Socialstyrelsen i uppdrag att påbörja ett långsiktigt arbete med att skyndsamt stärka öppenvårdsapotekens beredskap gällande utlämning av läkemedel från apotek. I detta inkluderas både recept- och hjälpmedelsexpedition samt hantering av rekvisitionsbeställningar till vårdaktörer. Försäljning av receptfria läkemedel omfattas inte.

Som ett första steg ska Läkemedelsverket, tillsammans med Socialstyrelsen, skyndsamt genomföra en riktad insats till vårdverksamheter som förskriver läkemedel på recept och hjälpmedel på hjälpmedelskort samt apoteken i syfte att inskräpa att dessa har ansvar att genomföra en översyn av sina rutiner för alternativ drift.

Vidare ska myndigheten kartlägga och analysera olika tänkbara avbrott eller störningar i driften och särskilt belysa:

- Identifiering och analys av sårbara punkter kring recept- och hjälpmedelskortexpeditionen samt utlämnande på rekvisition och förslag till konkreta åtgärder.
- Apotekens förmåga att alltid säkerställa tillgång till läkemedel och hjälpmedel som förskrivs på hjälpmedelskort, även vid strömavbrott och avbrott i tillgången till de system hos E-hälsomyndigheten som används vid receptexpediering.

- Förskrivarnas förmåga att förskriva läkemedel när sjukvårdens system är påverkade.
- Partihandlarnas system för beställningar och kommunikation med apoteken vid samhällspåverkan som kan störa leveranser till apoteken.

Läkemedelsverket ska vidare i samverkan med Socialstyrelsen och andra relevanta aktörer se över hur alternativ receptförskrivning kan säkerställas i alla lägen och om det är nödvändigt, föreslå konkreta och kostnadseffektiva åtgärder. Om författningsändringar bedöms nödvändiga ska förslag till sådana lämnas. Läkemedelsverket bör också överväga andra åtgärder, t.ex. rekommendationer till apoteken om lämpliga reservrutiner.

I uppdraget ingår även att identifiera moment vid expedieringen som under kris, höjd beredskap och ytterst krig kan hanteras senare när läget har stabiliserats.

Läkemedelsverket ska även analysera om det finns behov av att genomföra övningar där både apoteken och sjukvården deltar (eller om verksamheterna har förmåga att säkerställa alternativ drift på annat sätt).

Uppdraget ska genomföras i dialog med regionerna, E-hälsomyndigheten, Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt andra för uppdraget relevanta myndigheter. Uppdraget förutsätter också en dialog med företrädare för öppenvårdsapoteken och partihandlarna.

Läkemedelsverket ska senast den 1 februari 2023 lämna en delredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Delredovisningen ska innefatta en sammanställning av åtgärder som fram till den tidpunkten har vidtagits inom ramen för uppdraget samt åtgärder som planeras att vidtas på kort och lång sikt.

Läkemedelsverket ska senast den 31 december 2023 lämnas en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Läkemedelsverket använda 2 000 000 kronor och Socialstyrelsen får använda 800 000 kronor under 2022 som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2022 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 9 Civilt försvar – hälso- och sjukvård. Medlen betalas ut

engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2022. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning rekvisition och återbetalning av medel ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Albert Sundelius

Kopia till

Statsrådsberedningen, SAM
Justitiedepartementet, SSK
Försvarsdepartementet, MFI2
Finansdepartementet, BA, K, SFÖ
Näringsdepartementet, EIN
E-hälsomyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Regionerna
Sveriges Kommuner och Regioner